Ügyszám: ABI-1697-3/2010/K

Tisztelt […] !

Hozzám érkezett beadványukban arról kérnek tájékoztatást, hogy egy országgyűlési képviselő, valamint Budapest Főváros Önkormányzata képviselő-testületének tagja, továbbá a képviselő-testület által működtetett ágazati bizottság tagja és az érintett önkormányzati tulajdonú önállóan gazdálkodó szervezet (továbbiakban: Közintézet) Tulajdonosi Felügyelő Tanácsának elnöke jogszerűen kérte-e ki másolatban a Közintézetnél hatályban lévő teljes szerződés-nyilvántartási állományt, valamint az elmúlt egy év összes szerződését, illetve visszamenőleg több évre konkrétan meghatározott szerződések másolatát (összesen 98 db szerződést). A szerződések teljes tartalmukban és teljes körűen átadásra kerültek.

Az adatvédelmi biztosi gyakorlatban visszatérő probléma az országgyűlési képviselőket valamint az önkormányzati képviselőket megillető tájékozódási jog megítélése. Az országgyűlési képviselők jogállásáról szóló 1990. évi LV. törvény (a továbbiakban: Játv.), a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) és a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Avtv.) rendelkezéseinek együttes alkalmazása több esetben okozott már jogértelmezési nehézséget. Tájékoztatom Önöket, hogy hatásköröm a személyes adatok védelmével és a közérdekű adatok kezelésével összefüggő ügyekre terjed ki, vagyis amikor az egyének az információszabadsághoz való jogukat kívánják érvényesíteni. Ebből a szemszögből az önkormányzati képviselőt ugyanolyan jogok illetik meg, mint bármely adatigénylőt. A feladatkörében eljáró képviselő információkhoz való jogát elsődlegesen a Játv. illetve az Ötv. alapján kell megítélni. A Játv. szerint (8. § (1) bekezdés) az állami szervek kötelesek az országgyűlési képviselőket megbízatásuk ellátásában támogatni, és részükre a munkájukhoz szükséges felvilágosítást megadni; a települési képviselők jogosítványait az Ötv. 19. §-a tartalmazza.

A fentiek alapján az alábbi tájékoztatást adom:

Az Avtv. 2. §-ának 4. pontja értelmében *közérdekű adat*: az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy kezelésében lévő, valamint a tevékenységére vonatkozó, a személyes adat fogalma alá nem eső, bármilyen módon vagy formában rögzített információ vagy ismeret, függetlenül kezelésének módjától, önálló vagy gyűjteményes jellegétől. Illetve ugyanezen szakasz 5. pontja alapján *közérdekből nyilvános adat* a közérdekű adat fogalma alá nem tartozó minden olyan adat, amelynek nyilvánosságra hozatalát vagy hozzáférhetővé tételét törvény közérdekből elrendeli

Felhívom a figyelmüket arra, hogy az önkormányzati tulajdonban lévő gazdasági társaság az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Áht.) 100/K. § (6) bekezdése alapján közfeladatot ellátó szervnek minősül, így az általa kezelt adatok nyilvánosságára a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (a továbbiakban Avtv.) és az elektronikus információszabadságról szóló 2005. évi XC. törvény (a továbbiakban: Eitv.) rendelkezései vonatkoznak.

Tekintettel az Áht. fenti rendelkezésére, ez alól a közzétételi kötelezettség alól kizárólag az Avtv.-ben említettek képezhetnek kivételt.

Ilyen kivételt képezhetnek példának okáért az üzleti titok és a személyes adatok az alábbiak szerint:

Az Avtv. 19. § (6) bekezdése alapján a közérdekű adatok megismerésével és nyilvánosságával összefüggésben az üzleti titok megismerésére a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvényben (a továbbiakban: Ptk.) foglaltak az irányadók.

Az üzleti titok fogalmával kapcsolatosan a Ptk. a következőket tartalmazza:

„81. § (2) Üzleti titok a gazdasági tevékenységhez kapcsolódó minden olyan tény, információ, megoldás vagy adat, amelynek nyilvánosságra hozatala, illetéktelenek által történő megszerzése vagy felhasználása a jogosult jogszerű pénzügyi, gazdasági vagy piaci érdekeit sértené, vagy veszélyeztetné, és amelynek titokban tartása érdekében a jogosult a szükséges intézkedéseket megtette.

(3) Nem minősül üzleti titoknak az állami és a helyi önkormányzati költségvetés, illetve az európai közösségi támogatás felhasználásával, költségvetést érintő juttatással, kedvezménnyel, az állami és önkormányzati vagyon kezelésével, birtoklásával, használatával, hasznosításával, az azzal való rendelkezéssel, annak megterhelésével, az ilyen vagyont érintő bármilyen jog megszerzésével kapcsolatos adat, valamint az az adat, amelynek megismerését vagy nyilvánosságra hozatalát külön törvény közérdekből elrendeli. A nyilvánosságra hozatal azonban nem eredményezheti az olyan adatokhoz - így különösen a technológiai eljárásokra, a műszaki megoldásokra, a gyártási folyamatokra, a munkaszervezési és logisztikai módszerekre, továbbá a know-how-ra vonatkozó adatokhoz - való hozzáférést, amelyek megismerése az üzleti tevékenység végzése szempontjából aránytalan sérelmet okozna, feltéve, hogy ez nem akadályozza meg a közérdekből nyilvános adat megismerésének lehetőségét.

(4) Az, aki az államháztartás valamely alrendszerével pénzügyi, illetve üzleti kapcsolatot létesít, kérésre köteles a jogviszonnyal összefüggő és a (3) bekezdés alapján közérdekből nyilvános adatokra vonatkozóan tájékoztatást adni. A felvilágosítás oly módon is történhet, hogy az adatokat a honlapon vagy a hirdetményi lapban teszik közzé. A felvilágosítás megtagadása esetén, vagy ha a felvilágosítást kérő szerint a tájékoztatás nem kielégítő, a törvényességi felügyelet gyakorlására jogosult szerv eljárása kezdeményezhető.”

A Polgári Törvénykönyv védelemben részesít tehát egyes információkat, amikor kimondja, hogy a nyilvánosságra hozatal nem eredményezheti az olyan adatokhoz – így különösen a technológiai eljárásokra, a műszaki megoldásokra, a gyártási folyamatokra, a munkaszervezési és logisztikai módszerekre, továbbá a know-how-ra vonatkozó adatokhoz – való hozzáférést, amelyek megismerése az üzleti tevékenység végzése szempontjából aránytalan sérelmet okozna, feltéve, hogy ez nem akadályozza meg a közérdekből nyilvános adat megismerésének lehetőségét.

A szerződések személyes adatokat is tartalmazhatnak. Az Avtv. 2. § 1. pontja szerint *személyes adat:* bármely meghatározott természetes személlyel kapcsolatba hozható adat. Ilyen adatot hozzáférhetővé tenni, nyilvánosságra hozni az érintett hozzájárulásával vagy törvényi rendelkezés alapján lehet.

Az Avtv. 19. § (4) bekezdése kimondja, hogy: „Ha törvény másként nem rendelkezik, közérdekből nyilvános adat az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szervek feladat- és hatáskörében eljáró személy feladatkörével összefüggő személyes adata, továbbá egyéb, közfeladatot ellátó személy e feladatkörével összefüggő személyes adata. Ezen adatok megismerésére e törvénynek a közérdekű adatok megismerésére vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.”

Az idézett szabályok alapján a szerződésekben szereplő személyes adatok közül nyilvános mindazon személyek neve, akik közfeladatot látnak el, akik a Ptk. 81. §-ának (4) bekezdése alapján tájékoztatásadásra kötelesek, valamint azoké, akiké a cégnyilvántartásról szóló törvény szerint nyilvános.

Az Avtv. 20. § (4) bekezdése szerint: amennyiben a közérdekű adatot tartalmazó dokumentum az igénylő által meg nem ismerhető adatot is tartalmaz, a másolaton a meg nem ismerhető adatot felismerhetetlenné kell tenni.

A szerződéseket az előbbiekben ismertetett szabályokra tekintettel kell részben vagy egészében megismerhetővé tenni az Avtv. 20. §-ában foglaltak szerint.

A fentiekre tekintettel három konkrét kérdésére a válaszom: az Avtv. 20. §-ának (1) bekezdése egyértelműen akként rendelkezik, hogy a közérdekű adat megismerése iránt **bárki** – szóban, írásban vagy elektronikus úton – igényt nyújthat be. A „bárki" kategóriába természetesen az önkormányzati képviselők, a Fővárosi Közgyűlés tagjai, annak állandó bizottságának tagjai, valamint a Közintézet Tulajdonosi Felügyelő Tanácsa elnöke is beletartoznak. Az adatok igényléséhez nem szükséges semmilyen megbízatás vagy felkérés. A helyi önkormányzatokról szóló törvény szabályai tehát nem írják felül az Avtv. rendelkezéseit.

Tekintettel arra, hogy az Alkotmány 61. §-a alapján mindenkinek joga van a közérdekű adatok megismeréséhez, valamint terjesztéséhez, a közérdekű adatok „ismeretlen helyre szállítása" értelmezhetetlen.

Budapest, 2010. július 19.

Üdvözlettel:

Dr. Jóri András